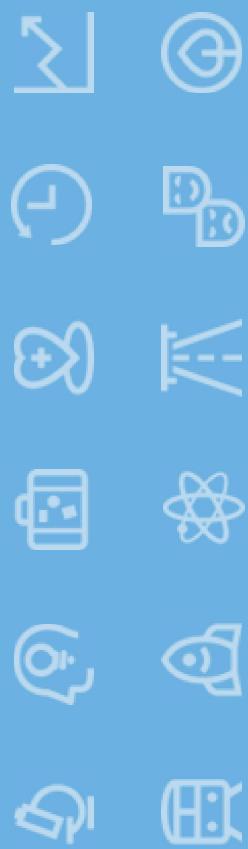

02.07.2025

Fundusze Europejskie

BARIERY

Dariusz Szrejder

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co łączy te miejsca?

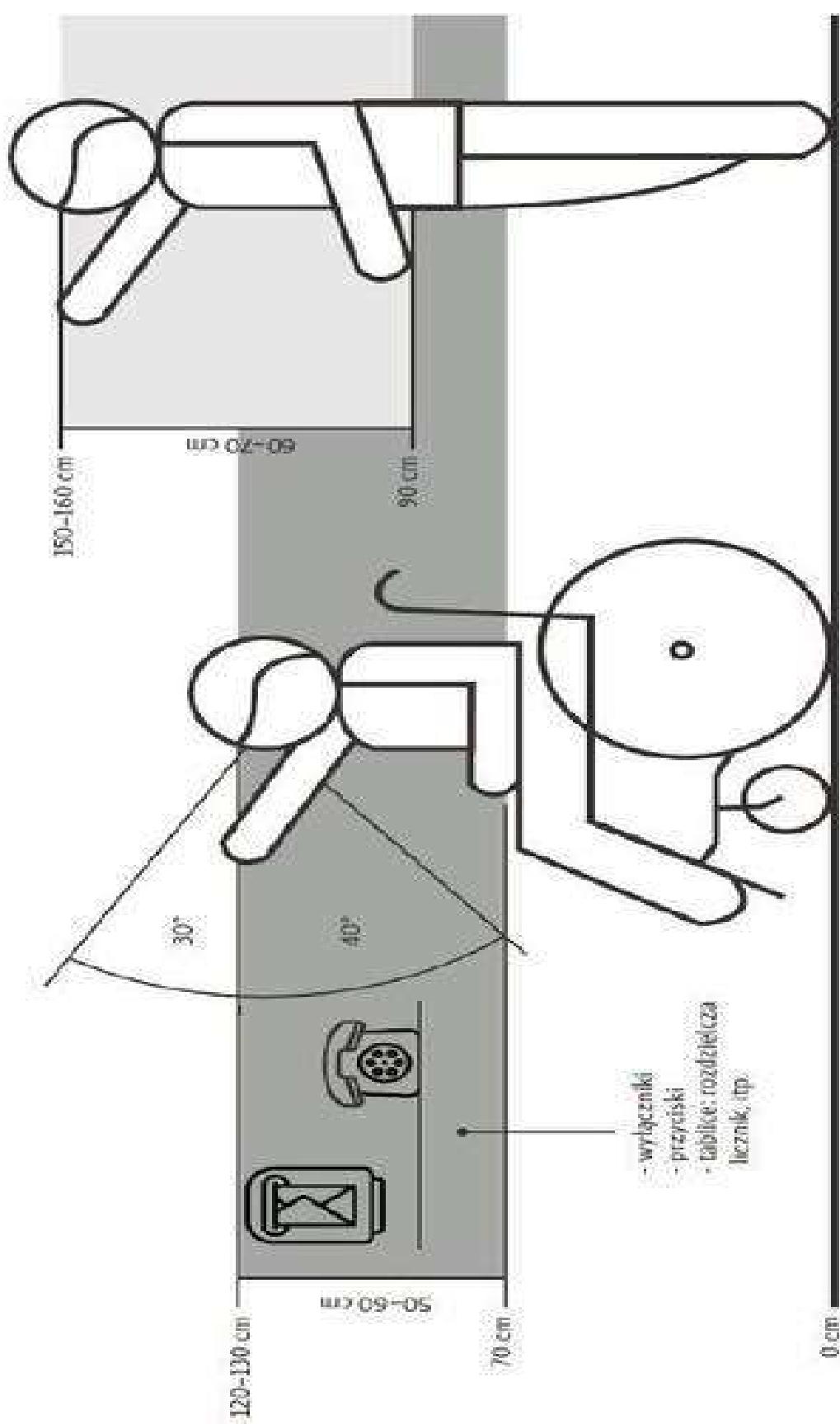
- Chodnik,
- Skwer,
- Plac zabaw,
- Park,
- Toaleta publiczna,
- Deptak,
- Ścieżka osiedlowa,
- Budynek urzędu ...
- ...i wiele, wiele innych.
- Wszystkie powinny być dostępne. Bez barier

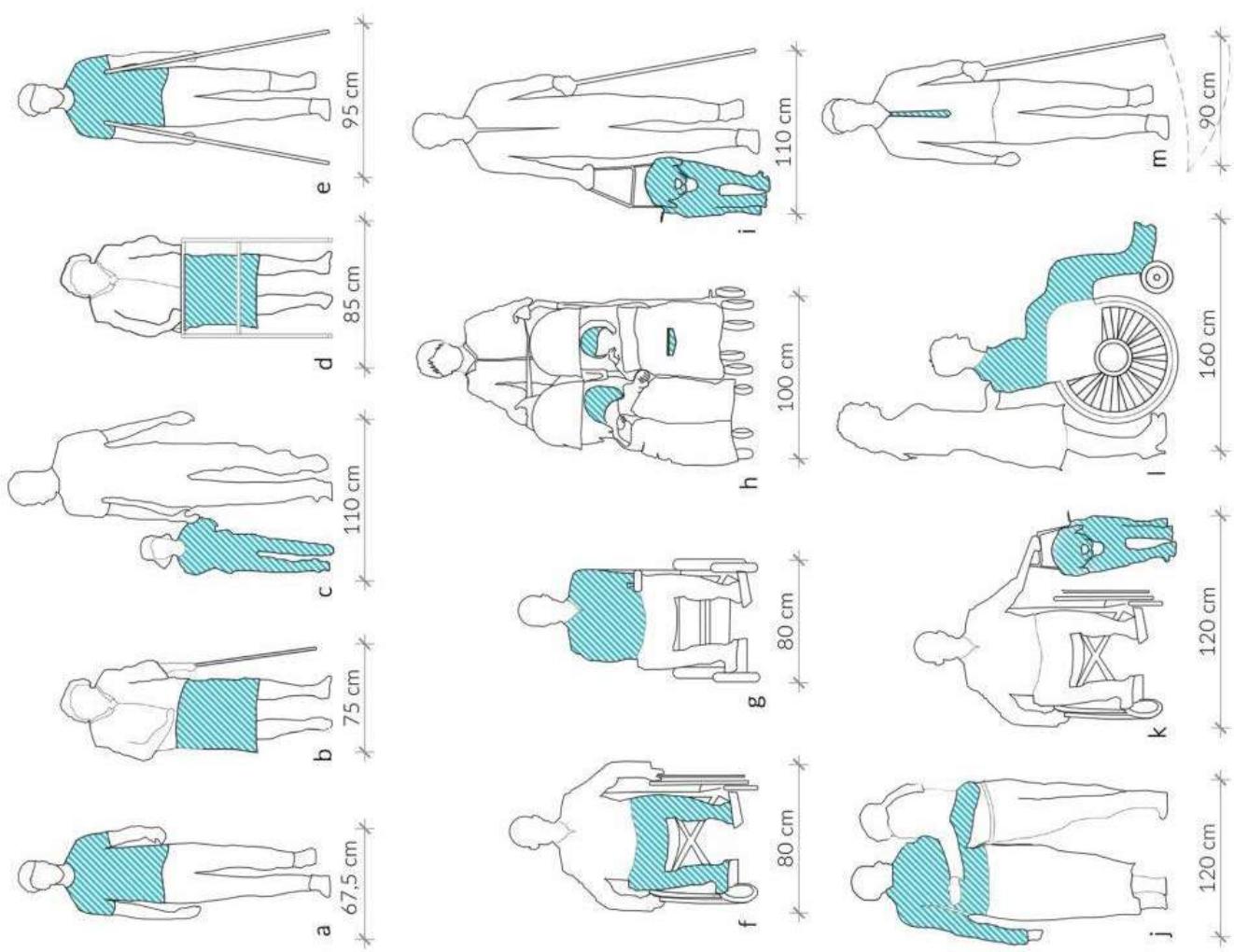
Działania zapewniające dostępność powinny być podejmowane:

- Ustawa „o dostępnosci” (USTAWA z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępnosci osobom ze szczególnymi potrzebami) zobowiązuje podmioty publiczne do zapewnienia dostępnosci przez stosowanie **uniwersalnego projektowania** lub **racjonalnych usprawnień**,
- W planowanej i prowadzonej działalności,
- Poprzez usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu,
- Dotyczy to także inicjatyw, projektów finansowanych w ponad 50% ze środków publicznych.

Pamiętajmy

- PRZESTRZENЬ PUBLICZNA to dobro wspólnie użytkowane, celowo kształtowane przez człowieka, zgodnie ze społecznymi zasadami i wartościami – służące zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnych i ponadlokalnych,
- O publicznym charakterze przestrzeni decyduje zbiorowy sposób jej użytkowania,
- Osoby ze szczególnymi potrzebami mają ograniczone możliwości korzystania z przestrzeni publicznych i prywatnych,
- Ograniczenia te NIE WYNIKAJĄ z „deficytów” osobowych, lecz ze sposobu zorganizowania przestrzeni.

Bariера ma wiele znaczeń – pozytywnych i negatywnych w zależności od kontekstu

- może nas przed czymś chronić (pozytywne – barieka balkonu, schodów, bariera immunologiczna, bariera dźwiękochronna, bariera ochronna, itd.),
- lub coś nam ograniczać/unieśliwiać (negatywne).

Słownik języka polskiego:

- **1.** płotek, poręcz itp., które wydzielają jakieś miejsce, uniemożliwiają przejście itp.,
- **2.** naturalna przeszkoda, która utrudnia lub uniemożliwia przemieszczanie się,
- **3.** rzecz, która utrudnia powstanie jakiegoś zjawiska lub sytuacji.

Bariery architektoniczne

- definiowane są jako wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają korzystanie z tej przestrzeni, utrudniają dostęp do budynku.

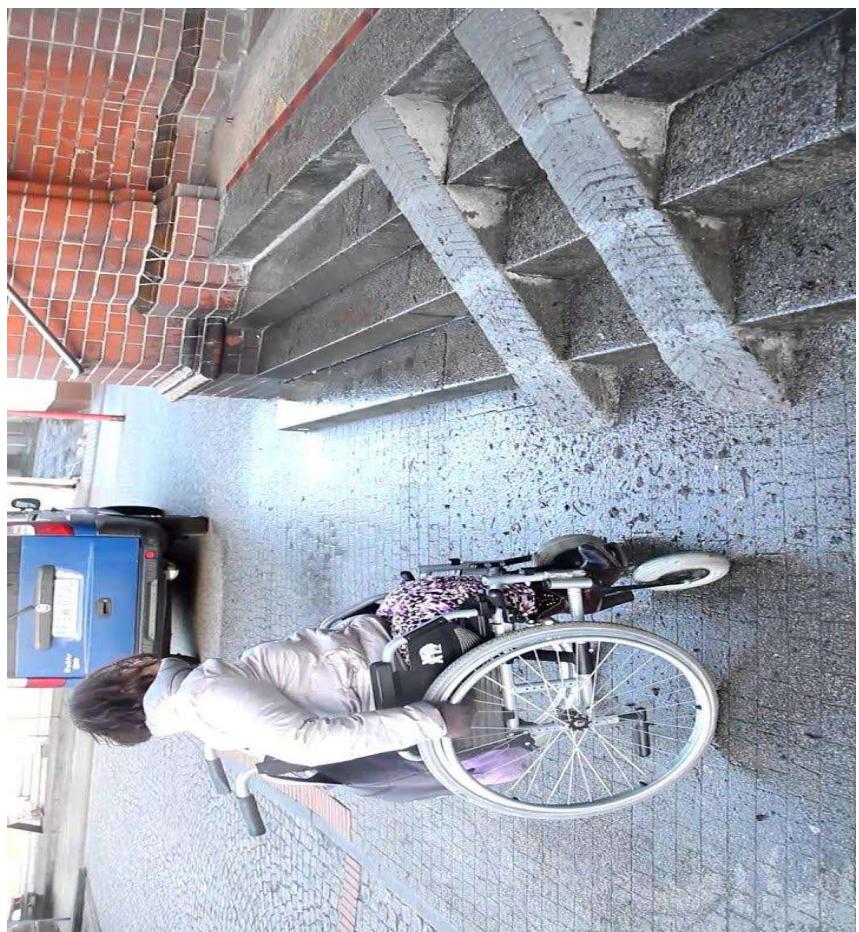

Buble

- Zdarza się czasem, że zastosowany sposób zlikwidowania bariery, tak naprawdę jej nie likwiduje,
- Zbyt duże nachylenie pochylni,
- Szerokie przejście z ciężkimi drzwiami,
- Przeszkalone elementy architektury z zastosowanymi pasami, ale bez kontrastu z tłem,
- Przystowiowe „3 schody”, które należy pokonać aby dotrzeć do windy.

Universal design

Czasem jest to brak „oczywistego” rozwiązania

- Brak toalety w miejscach publicznych,
- Toalety niedostępne dla osób z niepełnosprawnościami – ruchowymi, sensorycznymi,
- Brak sprzętów na placu zabaw, z którego mogłyby korzystać wszyscy dzieci i ich opiekunowie,
- Lokalizacja miejsca w kinie, na widowni,
- Brak miejsca dla matki/ojca z dzieckiem jak przewijak, miejsce do karmienia, wyciszenia,
- Brak dojazdu, lub utrudniony dojazd do takich miejsc, spowodowany zastosowaną nawierzchnią ścieżki.
- Czasem są to bodźce dźwiękowe, świetlne które utrudniają korzystanie z miejsca publicznego osobom niedowidzącym, niewidomym, epiletykom, osobom z autyzmem,
- Czasem jest to brak czytelnych instrukcji i komunikacji, brak miejsca parkingowego.

Zastosowane, ale niefunkcjonalne

- Jak choćby miejsce parkingowe niespełniające norm, usytuowane w nieodpowiednim miejscu.

Czasem wydaje się, że to nie dla jest dla „wszystkich”

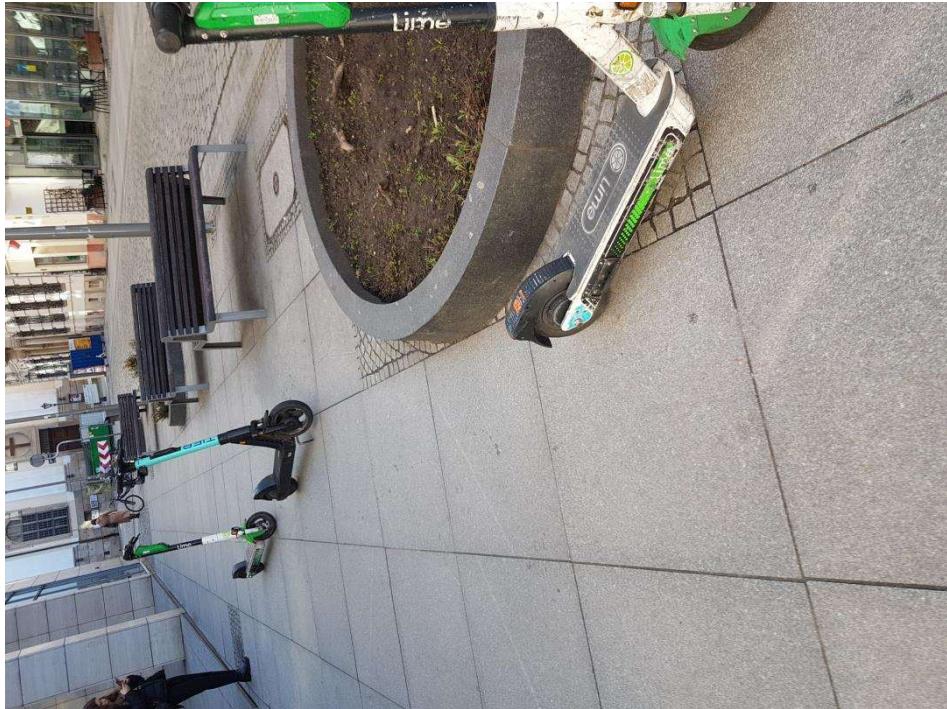

Zasady projektowania uniwersalnego

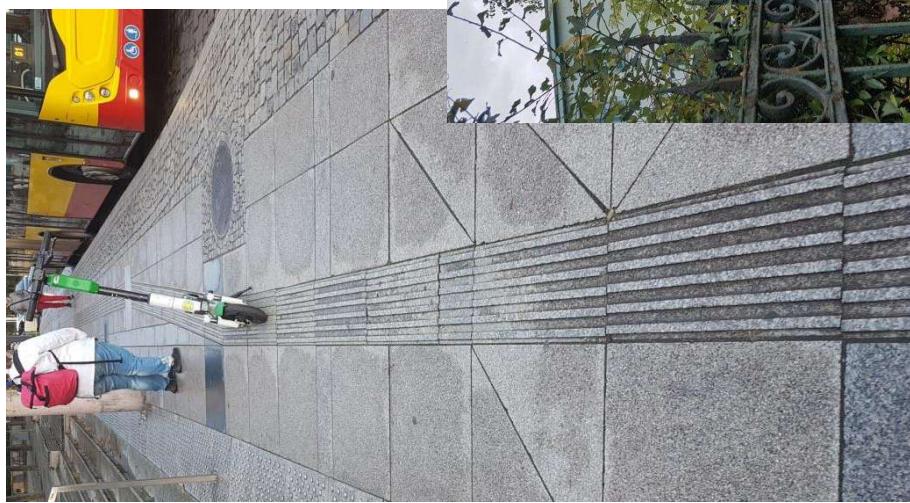
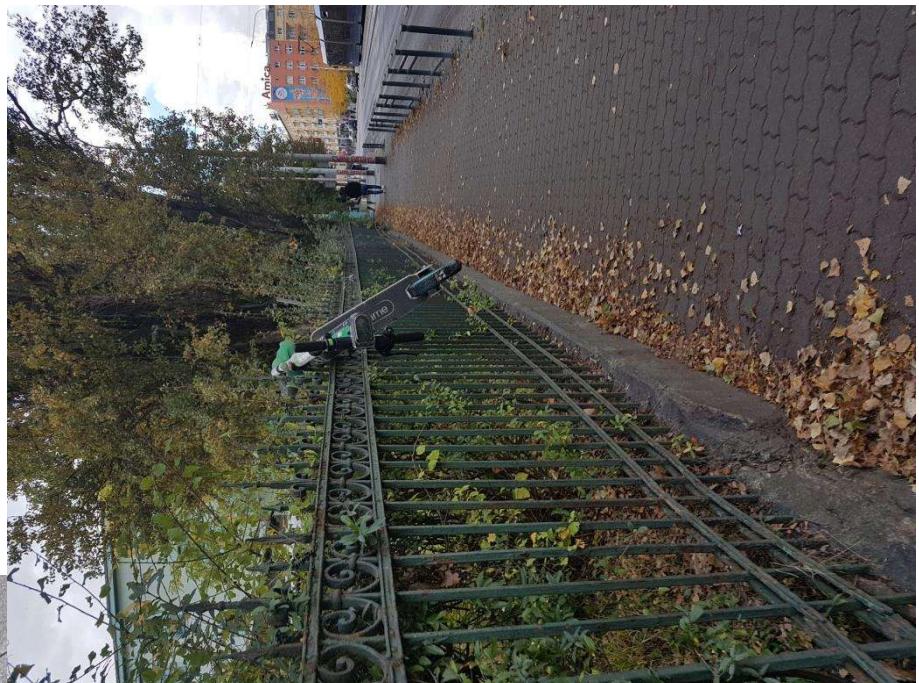
- Zgodnie z nimi przestrzeń, obiekty, urządzenia nie mają być specjalnie dedykowane określonej kategorii osób, mają być dostępne dla wszystkich,
- Istnieją rozwiązania techniczne, urządzenia dzięki, którym można udostępnić różne przestrzenie, aktywności.

Spłeczny model niepełnosprawności

- Bariery powstają ponieważ nie wiemy jak to jest,
- Brakuje nam własnego doświadczania przestrzeni w sposób właściwy osobom ze szczególnymi potrzebami,
- Problemem nie jest to, że nie mogę dostać się do jakiejś przestrzeni, ale to, że nie jest ona dla mnie dostępna.

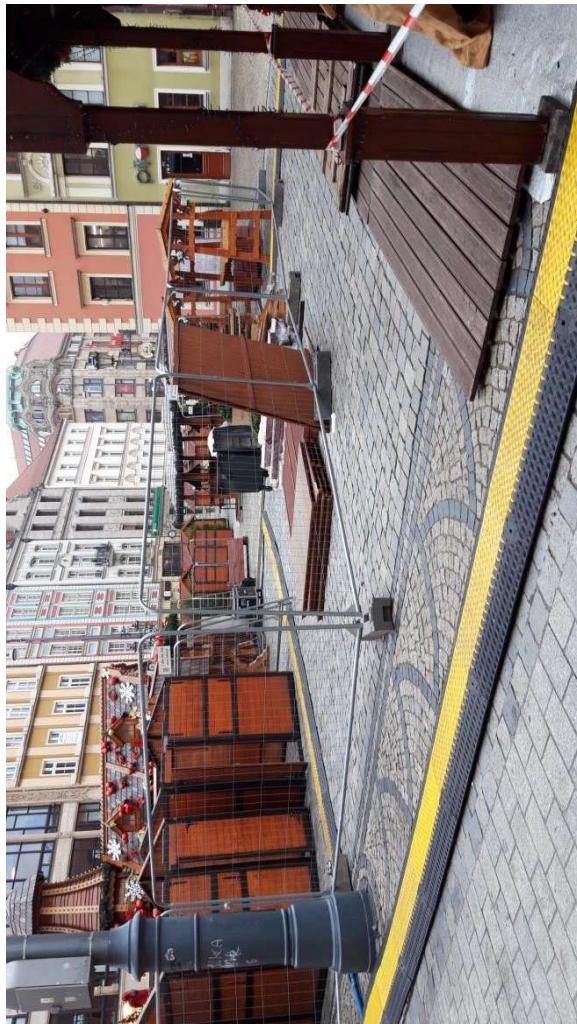

18

19

Tematy powiązane:

- **Bariery techniczne** to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.
- **Bariery w komunikowaniu** to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji.

Dziękuję